

Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie

SYLABUS ZAJĘĆ Informacje ogólne

Nazwa ZAJĘĆ: Stomatologia dziecięca i profilaktyka stomatologiczna	
Rodzaj ZAJĘĆ	Obowiązkowy
Wydział PUM	Wydział Medycyny i Stomatologii
Kierunek studiów	Lekarsko-dentystyczny
Specjalność	-
Poziom studiów	jednolite magisterskie
Forma studiów	stacjonarne/niestacjonarne
Rok studiów /semestr studiów	Rok 3, semestr V, VI
Liczba przypisanych punktów ECTS	6 (semestr V-3, semestr VI-3)
Formy prowadzenia zajęć (liczba godzin)	Wykłady – 10h/ seminaria – 15h/ ćwiczenia - 60h
Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się *	☒ zaliczenie na ocenę: ☒ opisowe ☒ testowe ☒ praktyczne ☐ ustne ☐ zaliczenie bez oceny ☐ egzamin końcowy: ☐ opisowy ☐ testowy ☐ praktyczny ☐ ustny
Kierownik jednostki	Dr n.med. Joanna Manowiec
Adiunkt dydaktyczny lub osoba odpowiedzialna za przedmiot	Dr n.med. Alicja Suszczewicz zstdz@pum.edu.pl tel. 91 466 1730, 91 466 1739
Nazwa i dane kontaktowe jednostki	Samodzielna Pracownia Stomatologii Dziecięcej Tel. 91 466 1730
Strona internetowa jednostki	https://www.pum.edu.pl/wydzialy/wydzial-medycyny-i-stomatologii/samodzielna-pracownia-stomatologii-dzieciecej
Język prowadzenia zajęć	polski

* zaznaczyć odpowiednio, zmieniając na

Informacje szczegółowe

Cele zajęć	Głównym celem kształcenia jest przygotowanie kompetentnych lekarzy dentystów do stomatologicznego leczenia dzieci i młodzieży. Istotnym jest przekazanie i pogłębienie wiedzy oraz nabycie umiejętności, które pozwolą na realizowanie zadań profilaktycznych, diagnostycznych i leczniczych u pacjentów w wieku rozwojowym. Dotyczą one głównie przeprowadzenia wywiadu z pacjentem, badania chorego, doboru badań dodatkowych, postawienia diagnozy i włączenia odpowiedniego leczenia. Nauczanie stomatologii dziecięcej i profilaktyki stomatologicznej pozwoli poznać prawidłową budowę i funkcję narządu żucia z uwzględnieniem odrębności anatomicznych i fizjologicznych pacjenta w wieku rozwojowym, umożliwi rozpoznanie zmian strukturalnych i czynnościowych, które są wyznacznikiem chorób jamy ustnej, głowy i szyi. Istotne jest poznanie etiologii, czynników ryzyka i przebiegu chorób narządu żucia oraz zasad postępowania w tych chorobach zgodnie ze współczesną wiedzą medyczną. Celem kształcenia jest także nabycie umiejętności komunikowania się z małym pacjentem i jego rodzicami/opiekunami w stopniu, który pozwoli na uzyskanie: niezbędnych informacji, zgody na proponowane leczenie oraz współpracy z małym pacjentem w trakcie diagnostyki i terapii. Nauczanie pozwoli poznać techniki psychologiczne konieczne do zaadaptowania dziecka do leczenia. Istotna jest umiejętność prowadzenia dokumentacji medycznej. Szczególny nacisk kładziony jest na znajomość schematów postępowania profilaktycznego oraz na szerzenie oświaty zdrowotnej i wiedzy na temat zachowań prozdrowotnych. Celem nauczania jest kształtowanie odpowiedzialności za zdrowie małego pacjenta oraz kształtowanie postaw etycznych wobec pacjentów, ich rodziców/opiekunów i współpracowników.						
Wymagania wstępne w zakresie	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="360 1435 571 1512"> Wiedzy </td> <td data-bbox="571 1435 1458 1512"> Znajomość budowy i funkcji narządu żucia oraz zasad postępowania profilaktyczno-leczniczego u dorosłych pacjentów. </td> </tr> <tr> <td data-bbox="360 1512 571 1624"> Umiejętności </td> <td data-bbox="571 1512 1458 1624"> Przeprowadzenie wywiadu lekarskiego i badania przedmiotowego w stopniu podstawowym. Leczenie chorób narządu żucia w stopniu podstawowym </td> </tr> <tr> <td data-bbox="360 1624 571 1729"> Kompetencji społecznych </td> <td data-bbox="571 1624 1458 1729"> Umiejętność współpracy z innymi. Umiejętność efektywnego komunikowania się Umiejętność nawiązywania kontaktu z pacjentem </td> </tr> </table>	Wiedzy	Znajomość budowy i funkcji narządu żucia oraz zasad postępowania profilaktyczno-leczniczego u dorosłych pacjentów.	Umiejętności	Przeprowadzenie wywiadu lekarskiego i badania przedmiotowego w stopniu podstawowym. Leczenie chorób narządu żucia w stopniu podstawowym	Kompetencji społecznych	Umiejętność współpracy z innymi. Umiejętność efektywnego komunikowania się Umiejętność nawiązywania kontaktu z pacjentem
Wiedzy	Znajomość budowy i funkcji narządu żucia oraz zasad postępowania profilaktyczno-leczniczego u dorosłych pacjentów.						
Umiejętności	Przeprowadzenie wywiadu lekarskiego i badania przedmiotowego w stopniu podstawowym. Leczenie chorób narządu żucia w stopniu podstawowym						
Kompetencji społecznych	Umiejętność współpracy z innymi. Umiejętność efektywnego komunikowania się Umiejętność nawiązywania kontaktu z pacjentem						

EFEKTY UCZENIA SIĘ			
lp. efektu uczenia się	Student, który zaliczył ZAJĘCIA wie/umie/potrafi:	SYMBOL (odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku)	Sposób weryfikacji efektów uczenia się*
W01	Zna i rozumie normy zgryzowe na różnych etapach rozwoju osobniczego i odchylenia od norm	F.W1.	K, S
W02	Zna i rozumie zasady postępowania profilaktyczno – leczniczego w chorobach narządu żucia u pacjentów w wieku rozwojowym	F.W2.	K, S, W
W03	Zna i rozumie florę wirusową, bakteryjną i grzybiczą jamy ustnej i jej znaczenie	F.W3.	K, S, W
W04	Zna i rozumie objawy określonych chorób jamy ustnej, głowy i szyi u pacjentów w wieku rozwojowym	F.W4.	K, W
W05	Zna i rozumie przebieg i sposoby postępowania w określonych jednostkach chorobowych jamy ustnej, głowy i szyi u dzieci i młodzieży	F.W4.	K, W
W06	Zna i rozumie zasady postępowania w przypadku chorób zmineralizowanych tkanek zębów u dzieci i młodzieży	F.W5.	K, S, W
W07	Zna i rozumie przyczyny powikłań chorób układu stomatognatycznego i zasady postępowania w przypadkach takich powikłań	F.W12.	K
W08	Zna i rozumie metody terapeutyczne ograniczania i znoszenia bólu, oraz lęku i stresu	F.W15.	K, S, W
W09	Zna i rozumie profilaktykę chorób jamy ustnej	F.W21.	K, S, W
U01	Potrafi przeprowadzać wywiad lekarski z pacjentem w wieku rozwojowym lub jego rodzicami/opiekunami	F.U1.	S
U02	Potrafi przeprowadzać stomatologiczne badanie fizykalne pacjenta w wieku rozwojowym	F.U2.	S
U03	Potrafi wyjaśniać pacjentowi (jego rodzicom/opiekunom) istotę jego dolegliwości.	F.U3.	S
U04	Potrafi ustalać sposób leczenia potwierdzony świadomą zgodą pacjenta (rodzica/opiekuna) i prognozować rokowanie	F.U3.	S
U05	Potrafi przekazać pacjentowi lub jego rodzinie informacje o niekorzystnym rokowaniu	F.U4.	S
U06	Potrafi interpretować wyniki badań dodatkowych i konsultacji	F.U6.	S
U07	Potrafi ustalać wskazania i przeciwwskazania do przeprowadzenia określonego zabiegu stomatologicznego u pacjentów w wieku rozwojowym	F.U7.	S
U08	Potrafi prowadzić bieżącą dokumentację pacjenta, wypisywać skierowania na badania lub leczenie specjalistyczne stomatologicznej i ogólnomedyczne	F.U11.	S
U09	Potrafi ocenić ryzyko próchnicy z zastosowaniem testów bakteriologicznych i badań śliny	F.U14.	S
U10	Potrafi stosować odpowiednie leki w czasie i po za biegu stomatologicznym w celu zniesienia bólu i lęku	F.U16.	S
K01	Jest gotów do nawiązania i utrzymania głębokiego oraz pełnego szacunku kontaktu z pacjentem a także	K.1.	O

	okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych		
K02	Jest gotów do kierowania się dobrem pacjenta	K.2.	O
K03	Jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, wykonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K.5.	O
K04	Jest gotów do propagowania zachowań prozdrowotnych	K.6.	O

Tabela efektów UCZENIA SIĘ w odniesieniu do formy zajęć								
Ip. efektu uczenia się	Efekty uczenia się	Forma zajęć						
		Wykład	Seminarium	Ćwiczenia	Ćwiczenia kliniczne	Symulacje	E-learning	Inne formy
W01	F.W1.	X	X					
W02	F.W2.	X	X					
W03	F.W3.	X	X					
W04	F.W4.	X	X					
W05	F.W4.	X	X					
W06	F.W5.	X	X					
W07	F.W12.	X	X					
W08	F.W15.	X	X					
W09	F.W21.	X	X					
U01	F.U1.				X			
U02	F.U2.				X			
U03	F.U3.				X			
U04	F.U3.				X			
U05	F.U4.				X			
U06	F.U6.				X			
U07	F.U7.				X			
U08	F.U11.				X			
U09	F.U14.				X			
U10	F.U16.				X			
K01	K.1.				X			
K02	K.2.				X			
K03	K.5.				X			
K04	K.6.				X			

TABELA TREŚCI PROGRAMOWYCH			
Ip. treści programowej	Treści programowe	Liczba godzin	Odniesienie do efektów uczenia się do ZAJĘĆ
Semestr zimowy			
Seminaria			
TK01	Badanie stomatologiczne dziecka. Badanie podmiotowe (wywiad rodzinny, ogólnolekarski i stomatologiczny) i przedmiotowe dziecka (badanie zewnętrzne i wewnętrzne). Ocena stanu uzębienia. Badania dodatkowe. Dokumentacja	1	W02

	lekarska. Diagram zębowy. Wskaźniki próchnicy (frekwencja próchnicy, PUW, puw, SiC). Wskaźniki higieny (API, OHI-S, Pl.I.). Środki wybarwiający płytkę nazębną.		
TK02	Profilaktyka próchnicy (pierwotnie pierwotna, pierwotna, wtórna). Opieka stomatologiczna kobiety w ciąży. Zabiegi higieniczne w jamie ustnej niemowlęcia. Zasady i metody szczotkowania zębów u dzieci (metoda Fonesa, metoda roll, metoda Bassa). Dodatkowe metody oczyszczania (środki do oczyszczania powierzchni międzyzębowych, pasty do zębów, oczyszczanie języka, płukanki, ksylitol).	1	W02, W09
TK03	Profilaktyka fluorkowa cz.1 Kariostatyczne mechanizmy działania fluoru w okresie przederupcyjnym i poerupcyjnym. Wpływ fluoru na procesy demineralizacji i remineralizacji, na metabolizm komórki bakteryjnej. Rola fluoroapatytu i fluorku wapnia. Profilaktyka fluorkowa endogenna (fluorkowanie wody, soli, mleka, tabletki/krople z fluorem) – wskazania, przeciwwskazania, dawkowanie.	1	W02, W09
Tk04	Profilaktyka fluorkowa cz.2. Profilaktyka fluorkowa egzogenna indywidualna (profesjonalna i domowa) i grupowa. Stosowane preparaty fluorkowe (związki fluoru, stężenia, dawki, sposób stosowania, wskazania i przeciwwskazania). Bezpieczeństwo stosowania związków fluoru (źródła fluoru, dawki toksyczne, zatrucia fluorem ostre i przewlekłe – objawy i postępowanie).	1	W02, W09
TK05	Ocena ryzyka próchnicy (czynniki przyczynowe choroby próchnicowej, czynniki prognostyczne, czynniki ochronne. System CRA, Cariogram). Przyczyny zaburzeń wydzielania śliny u dzieci i młodzieży. Ilość i szybkość wydzielania śliny. Testy ślinowe. Planowanie leczenia. Plan profilaktyczno-leczniczy w uzębieniu mlecznym, mieszanym i stałym.	1	W02, W03, W09
TK06	Próchnica zębów mlecznych i stałych – przyczyny, rozpoznawanie, diagnozowanie, przebieg, rodzaje. Podział próchnicy (ze względu na przebieg, zaawansowanie). Klasyfikacja próchnicy wg Lasfenquesa, Kaleka i Louisa). Metody jakościowe i ilościowe diagnozowania próchnicy. ECC (definicja, przyczyny, objawy i cechy charakterystyczne). Okna infekcyjności próchnicy. Cechy zębów mlecznych sprzyjające próchnicy. Próchnica zębów stałych niedojrzałych (miejsca predysponowane do próchnicy, charakterystyka, czynniki sprzyjające powstawaniu. Następstwa nieleczonej próchnicy u dzieci.	1	W02, W06, W07, W09
TK07	Metody wspomagania remineralizacji: Plama próchnicowa (definicja, obraz histologiczny i kliniczny, aktywność). Mechanizm i warunki remineralizacji zmian próchnicowych ograniczonych do szkliwa (ograniczenie wpływu bakterii, podniesienie pH środowiska jamy ustnej, niezbędne jony). Stymulacja wydzielania śliny (guma do żucia, sposoby odżywiania, stymulacja farmakologiczna, inne). Metody i środki wykorzystywane w remineralizacji plam próchnicowych – fluor (środki zawierające niskie i wysokie stężenia jonów F), jony wapniowe i fosforanowe (ACP, CPP-ACP, CPP-ACPF, CSPS, TCP, hydroksyapatyt)	1	W02, W06, W09
TK08	Metody leczenia próchnicy minimalnie inwazyjne. Remineralizacja (definicja, mechanizm, preparaty). Lakowanie (definicja, typy bruzd, wskazania, materiały, technika). Infiltracja, PRRI, PRRII, preparacje szczelinowe, ART, CMCR, abrazja pierwotna (definicja, wskazania, materiały, technika zabiegu). Laserowe opracowanie ubytku, dźwiękowe opracowanie ubytku, ultradźwiękowe (rodzaje, zalety, wady).	1	W02, W06, W09

TK09	Metody leczenia próchnicy inwazyjne. Strategia MID. Materiały zalecane do wypełnienia ubytków u dzieci (rodzaje, zalety, wady). Technika kanapkowa (rodzaje, materiały, wskazania). Dyskowanie (definicja, zalety, wady, materiały). Inpregnacja (wskazania, przeciwwskazania, preparaty, technika zabiegu, przyczyny niepowodzenia). Powidonek jodu (preparaty, wskazania). ITR (definicja, wskazania, sposób postępowania). Korony stalowe (wskazania, przeciwwskazania, etapy postępowania).	1	W02, W06, W09
TK10	Żywnienie a zdrowie jamy ustnej: Dieta a odontogeneza (znaczenie białek, witamin i mikroelementów). Piramida żywienia i zdrowego stylu życia. Sposób i jakość odżywiania. Produkty spożywcze kariogenne i kariostatyczne. Probiotyki w zapobieganiu próchnicy. Sposób oceny diety pacjenta. Najczęściej popełniane błędy dietetyczne w poszczególnych grupach wiekowych. Zalecenia dietetyczne w zależności od wieku dziecka. Wzrastanie dziecka i jego rozwój psychomotoryczny. Rozwój fizyczny (BMI, siatki centylowe). Rozwój psychospołeczny. Teoria Eriksona. Teoria Piageta (okres sensoryczno-motoryczny, okres przedoperacyjny, okres operacji konkretnych, okres operacji formalnych)	1	W02, W09
TK11	Dziecko w gabinecie stomatologicznym. Czynniki wpływające na zachowanie dziecka. Czynniki wywołujące stres w gabinecie stomatologicznym. Metody oceny lęku. Zachowanie dziecka w aspekcie rozwoju (skala Frankla). Komunikacja w gabinecie stomatologicznym. Pierwsza wizyta adaptacyjna („kolano-kolano”, „trzymaj i lecz”). Metody behawioralne (metoda niewerbalnej komunikacji, metoda „powiedz-pokaż-zrób”, metoda kontroli głosem, pozytywne wzmocnienie, metoda odwracania uwagi, metoda naśladowania-modelowania, metoda sygnalizacji doznań bólowych, metoda wyciszania-zanikania, metoda desensytyzacji do inwazyjnego leczenia, negatywne-awersyjne uwarunkowanie, selektywne wykluczanie rodzica, metoda ochronnej stabilizacji dziecka). Postawy rodzica podczas leczenia dziecka.	1	W08
TK12	Premedykacja farmakologiczna. Wskazania. Przeciwwskazania w warunkach ambulatoryjnych. Stosowane leki (midazolam, midazolam z ketaminą, hydroksyzyna) – działanie, dawki. Leczenie przeciwbólowe doustne i miejscowe (leki i działanie). Sedacja a anestezja (cechy, powikłania). Skala ASA. Sedacja wziewna i znieczulenie ogólne – wskazania, powikłania.	1	W08
TK13	<u>Choroby infekcyjne</u> <u>Wirusowe:</u> DNA (opryszczka zwykła, ospa wietrzna, półpasiec, wirus Epsteina-Barra, cytomegalia, brodawczak), RNA (coxsackie A i B, różyczka, odra, HIV) - charakterystyka, objawy, leczenie <u>Bakteryjne</u> (zapalenie nieżytowe – objawy, leczenie). <u>Drożdżakowe</u> (podział kandydoz, objawy, leczenie). <u>Choroby nieinfekcyjne</u> (zapalenie polekowe, torbiele).	1	W03, W04, W05
TK14	Pierwsza wizyta dziecka w gabinecie stomatologicznym	1	W01, W02, W08, W09
TK15	Nowotwory jamy ustnej i zmiany nowotworopodobne w wieku rozwojowym (szkliwoaki, zębiaki, włókniak szkliwoakowaty, śluzak, kostniowiak, młodzieńcze włókniaki, dysplazja	1	W04, W05

	włóknista, kostniwiak olbrzymi, guz olbrzymiokomórkowy, cherubizm, torbiel tętniakowata, zębopochodne raki i mięsaki, nerwiakowłókniak, melanotyczny neuroektodermalny guz wieku niemowlęcego, guz ziarnistokomórkowy, naczylniki, histiocytoza X)		
Ćwiczenia kliniczne			
TK01	Przyjmowanie pacjentów. Wywiad. Badanie dziecka, ocena wskaźników higieny, nauka higieny jamy ustnej, zabiegi profilaktyki fluorkowej, plan profilaktyczno-lecniczy, ocena ryzyka próchnicy, profilaktyczne lakowanie bruzd. Leczenie próchnicy: opracowywanie ubytków i ich wypełnianie. Kształtowanie postawy stomatologicznej dziecka	30	U01, U02, U03, U04, U05, U06, U07, U08, U09, U10, , K01, K02, K03, K04,
Semestr letni			
Wykłady			
TK01	Rozwój zęba - odontogeneza. Terminy powstawania i stadia formowania zawiązków zębowych (listewka zębowa, pączek, czapeczka, dzwon). Budowa zawiązka zęba (narząd szkliwotwórczy, brodawka zęba, woreczek zębowy i ich rola). Amelogeneza (fazy wydzielnicza, dojrzewania i ochronna; mineralizacja szkliwa, szkliwo apryzmatyczne, linia neonatalna). Powstawanie zębiny (mineralizacja, linia Ebnera, przębina, zębina pierwotna i wtórna). Powstawanie miazgi zęba. Rozwój korzenia (pochewka Hertwiga). Rozwój cementu (cement pierwotny i wtórny). Rozwój ozębnej.	1	
TK02	Wyrzynanie zębów mlecznych i stałych. Fazy wyrzynania zębów i ich charakterystyka. Kolejność i terminy wyrzynania zębów mlecznych i stałych. Objawy ząbkowania (miejscowe i ogólne). Resorpcja korzeni z. mlecznych (linijna, zatokowa; terminy rozpoczęcia resorpcji, czynniki wpływające na resorpcję – miejscowe i ogólne). Przetwarty ząb mleczny, „zęby podwójne”. Stadia rozwoju korzenia wg Ketterla (charakterystyka). Zaburzenia wyrzynania (wyrzynanie wczesne, późne i ich przyczyny; grupy ząbkowania wg Szpringer-Nodzak; zaburzenia położenia zęba, ząb przetwarty, reinkluza i retencja zęba. Wiek zębowy.	1	W01
TK03	Morfologia i fizjologia zębów dziecięcych. Charakterystyka zębów mlecznych i stałych niedojrzałych, różnice morfologiczne i histologiczne. Zgryz – rozwój i normy morfologiczno – czynnościowe w poszczególnych okresach rozwojowych (bezzębnie niemowlęce, uzębienie mleczne, uzębienie mieszane, uzębienie stale).	1	W01
TK04	Zaburzenia rozwojowe liczby i budowy anatomicznej zębów. Zmniejszenie i zwiększenie liczby zębów (Agenezja i hiperdoncja). Zaburzenia wielkości zębów (Mikrodoncja, makrodoncja, rhizomicria, rhizomegalia). Zaburzenia kształtu zębów – charakterystyka i postępowanie terapeutyczne (zęby dwoiste, zrośnięte, złane, bliźniacze, ząb wyciowany, guzek szponowaty, perły szkliwa, ząb wgłobiony, globodoncja, z. stożkowate, taurodontyzm, cynodontia.	1	W01, W04, W05
TK05	Zmiany nabyte twardych tkanek zęba niepróchnicowego pochodzenia Abrazja. Atrycja (fizjologiczna, patologiczna). Demastykacja. Abfrakcja. Erozja (definicja, etiologia, obraz kliniczny, wskaźnik BEWE, czynniki modyfikujące przebieg erozji, częstość występowania erozji, erozja a próchnica). Wskaźnik TWI	1	W02, W04, W05, W06, W09

	wg Smitha i Knighta. Zapobiegania niebakteryjnej utracie tkanek zębów.		
TK06	Jama ustna w wybranych zespołach genetycznych – charakterystyczne cechy, najważniejsze objawy dotyczące twarzowej części czaszki i jamy ustnej. Dysplazja ektodermalna. Zespół obojczykowo-czaszkowy. Wrodzona łamliwość kości. Zespół Downa. Zespół Pierre’a Robina. Zespół Turnera. Zespół Noonan. Achondroplazja. Zespół Silvera-Russella.	1	W04, W05
TK07	Choroby jamy ustnej a ogólny stan zdrowia. Choroby ogólnoustrojowe, których ryzyko wystąpienia zwiększają zmiany zapalne w jamie ustnej. Potencjalny wpływ zmian infekcyjnych na zdrowie ogólne: działanie bezpośrednie i pośrednie. Wykrywanie zmian infekcyjnych w jamie ustnej. Eliminacja zmian infekcyjnych: metody, zasady profilaktyki antybiotykowej przed zabiegami zagrożonymi bakteriami.	1	W02, W03, W04, W05, W09
TK08	Pacjent bólowy i farmakoterapia Choroby wirusowe: pierwotne opryszczkowe zapalenie jamy ustnej. Torbiel przyzębna. Zwknięcie całkowite. Afty nawracające. Wskazania do wdrożenia antybiotykoterapii u dziecka w przypadku infekcji zębopochodnej.	1	W02, W04, W05, W07, W09
TK09	Pacjent pediatryczny obciążony chorobami ogólnoustrojowymi. Część I. Obraz jamy ustnej, implikacje stomatologiczne, postępowanie i planowanie leczenia stomatologicznego: <u>Kardiologia</u> : choroby układu sercowo-naczyniowego, wrodzone wady serca, infekcyjne zapalenie wsierdzia. <u>Onkologia</u> : Białaczki, chłoniaki, leczenie przeciwnowotworowe, niedobór odporności, GvHD- choroba przeszczep przeciwko gospodarzowi. <u>Gastroenterologia</u> : GERD- choroba refluksowa przełyku, nieswoiste zapalenie jelit. <u>Neurologia</u> : Padaczka	1	W02, W03, W04, W05, W09
TK10	Pacjent pediatryczny obciążony chorobami ogólnoustrojowymi . Część II Obraz jamy ustnej, implikacje stomatologiczne, postępowanie i planowanie leczenia stomatologicznego: Endokrynologia: cukrzyca, nadczynność i niedoczynność tarczycy, nadczynność i niedoczynność przysadki oraz nadnerczy. Hematologia: Skazy krwotoczne, choroba von Willebranda, hemofilia. Nefrologia: kłębuszkowe zapalenie nerek, ostra i przewlekła niewydolność nerek, zespół nerczycowy. Układ oddechowy: astma oskrzelowa, mukowiscydoza.	1	W02, W03, W04, W05, W09
Ćwiczenia kliniczne:			
TK01	Przyjmowanie pacjentów. Wywiad. Badanie dziecka, ocena wskaźników higieny, nauka higieny jamy ustnej, zabiegi profilaktyki fluorkowej, plan profilaktyczno-leczniczy, ocena	30	U01, U02, U03, U04, U05, U06,

ryzyka próchnicy, profilaktyczne lakowanie bruzd. Leczenie próchnicy: opracowywanie ubytków i ich wypełnianie. Kształtowanie postawy stomatologicznej dziecka	U07, U08, U09, U10, K01, K02, K03, K04

Zalecana literatura:	
Literatura podstawowa	
1. Współczesna stomatologia wieku rozwojowego pod red. Doroty Olczak-Kowalczyk, Joanny Szczepańskiej i Urszuli Kaczmarek wydanie I, 2017	
2. Zapobieganie i leczenie choroby próchnicowej u dzieci pod red. Doroty Olczak-Kowalczyk i Leopolda Wagnera, wyd. I, 2013	
Literatura uzupełniająca	
1. Stomatologia dziecięca pod red. A.C. Cameron, R.P. Widmer (wyd. II polskie pod redakcją U. Kaczmarek 2013)	

Normy procedur wymagane do zaliczenia roku:			
1	Badanie pacjenta z wypełnieniem diagramu i obliczeniem PUW/puw		1 pkt.
2	Wskaźnik higieny:	OHI	2 pkt
		API	1 pkt
		PL.I	1pkt
3	Instruktaż higieny jamy ustnej z nauką szczotkowania		1 pkt
4	Plan profilaktyczno – leczniczy z oceną ryzyka		2 pkt
5	Profesjonalne oczyszczanie zębów		1 pkt
6	Zabieg z zakresu profilaktyki fluorkowej egzogennej		2 pkt
7	Założenie opatrunku		1 pkt.
8	Lakowanie bruzd:	w zębach trzonowych	2 pkt
		w przedtrzonowych	1 pkt
9	Wypełnienia:	PRR I	2 pkt.
		ubytek jednopowierzchniowy	2 pkt.
		ubytek dwupowierzchniowy	3 pkt.
		ubytek wielopowierzchniowy	4 pkt.
		leczenie próchnicy głębokiej (punkty doliczane dodatkowo do wypełnienia ostatecznego lub jednorazowo w leczeniu biologicznym dwuetapowym, gdy wypełnienie jest odroczone)	2 pkt.
Za zabiegi z punktu 8 należy uzyskać minimum 4 pkt., a z punktu 9 – minimum 5 pkt.			
Za wykonanie zabiegów w ciągu całego roku należy uzyskać 63 pkt, natomiast w semestrze zimowym 20 pkt.			

Nakład pracy studenta	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]
	W ocenie (opinii) nauczyciela
Godziny kontaktowe z nauczycielem	85
Przygotowanie do ćwiczeń/seminarium	60
Czytanie wskazanej literatury	3
Napisanie raportu z laboratorium/ćwiczeń/przygotowanie projektu/referatu itp.	
Przygotowanie do kolokwium/kartkówki	25
Przygotowanie do egzaminu	
Inne	
Sumaryczne obciążenie pracy studenta	173
Punkty ECTS	6
Uwagi	

*Przykładowe sposoby weryfikacji efektów uczenia się:

EP – egzamin pisemny

EU – egzamin ustny

ET – egzamin testowy

EPR – egzamin praktyczny

K – kolokwium

R – referat

S – sprawdzenie umiejętności praktycznych

RZĆ – raport z ćwiczeń z dyskusją wyników

O – ocena aktywności i postawy studenta

SL – sprawozdanie laboratoryjne

SP – studium przypadku

PS – ocena umiejętności pracy samodzielnej

W – kartkówka przed rozpoczęciem zajęć

PM – prezentacja multimedialna

i inne